

Economische crisismonitor Gemeente Breda

December 2020

Ga naar...

Samenvatting

Macro
economisch
beeld

Sector- &
Bedrijfs-
informatie

Arbeidsmarkt
& Regelingen

Peiling
ondernemers

Samenvatting

Macro economisch beeld

Voor de middellange termijn (2022-2025) is de onzekerheid over de gevolgen van de coronacrisis voor de Nederlandse economie minder groot dan op de korte termijn. Het CPB verwacht, in de Actualisatie Verkenning middellange termijn 2022-2025, dat de Nederlandse economie zich in de komende jaren geleidelijk gaat herstellen van de coronarecessie. Het herstel zal niet alle schade ongedaan maken; de corona-uitbraak leidt tot een bbp-niveau in 2025 dat 4% lager ligt dan in de verkenning uit maart waarin nog geen rekening was gehouden met de corona-uitbraak. Op basis van ongewijzigd beleid, groeit de Nederlandse economie naar verwachting in de periode 2022-2025 met gemiddeld 1,5% per jaar en daalt de werkloosheid tot 4,5% in 2025. Zowel het producenten- als het consumentenvertrouwen is in december iets minder negatief geworden.

Arbeidsmarkt & Regelingen

Na een stijging van het aantal lopende WW uitkeringen in oktober, blijft het aantal WW uitkeringen in november stabiel. Het aantal lopende bijstandsuitkeringen (levensonderhoud) blijft ook redelijke stabiel. Wel zien we een toename van het aantal aanvragen. Voor vijf opeenvolgende weken ligt het aantal binnengekomen aanvragen nu hoger dan het gemiddeld aantal aanvragen per week sinds het begin van de coronacrisis.

Sector- en Bedrijfsinformatie

Half december kwam de Rabobank met nieuwe sectorprognoses. Steeds zekerder is de impact van de coronacrisis op de economie. Bij het maken van deze sectorprognoses gaat de Rabobank ervan uit dat de maatregelen ook in het eerste kwartaal van 2021 nog relatief streng zullen zijn, met daarna een lichte versoepeling. Daarnaast rekent de Rabobank erop dat een coronavaccin medio 2021 breed beschikbaar is. De sectoren die volgens de prognoses van de Rabobank het hardst worden geraakt zijn de Horeca, Vervoer & opslag en Overige zakelijke dienstverlening. Deze sectoren krimpen in 2020 naar verwachting respectievelijk 39, 14 en 16 procent. De drie sectoren groeien in 2021 waarschijnlijk wel weer licht, maar komen van zo'n laag niveau dat een volledig herstel in 2021 uitblijft.

Peiling ondernemers

De resultaten van de verschillende ondernemerspeilingen zijn [hier](#) te vinden. Eind januari 2021 vindt de volgende ondernemerspeiling plaats.

Macro economisch beeld

Economische groei in het 3^e kwartaal van 2020

UPDATE

Economische verwachtingen korte termijn
(2020 / 2021)

Economische verwachtingen middellange termijn
(2022 t/m 2025)

NIEUW

Producentenvertrouwen

UPDATE

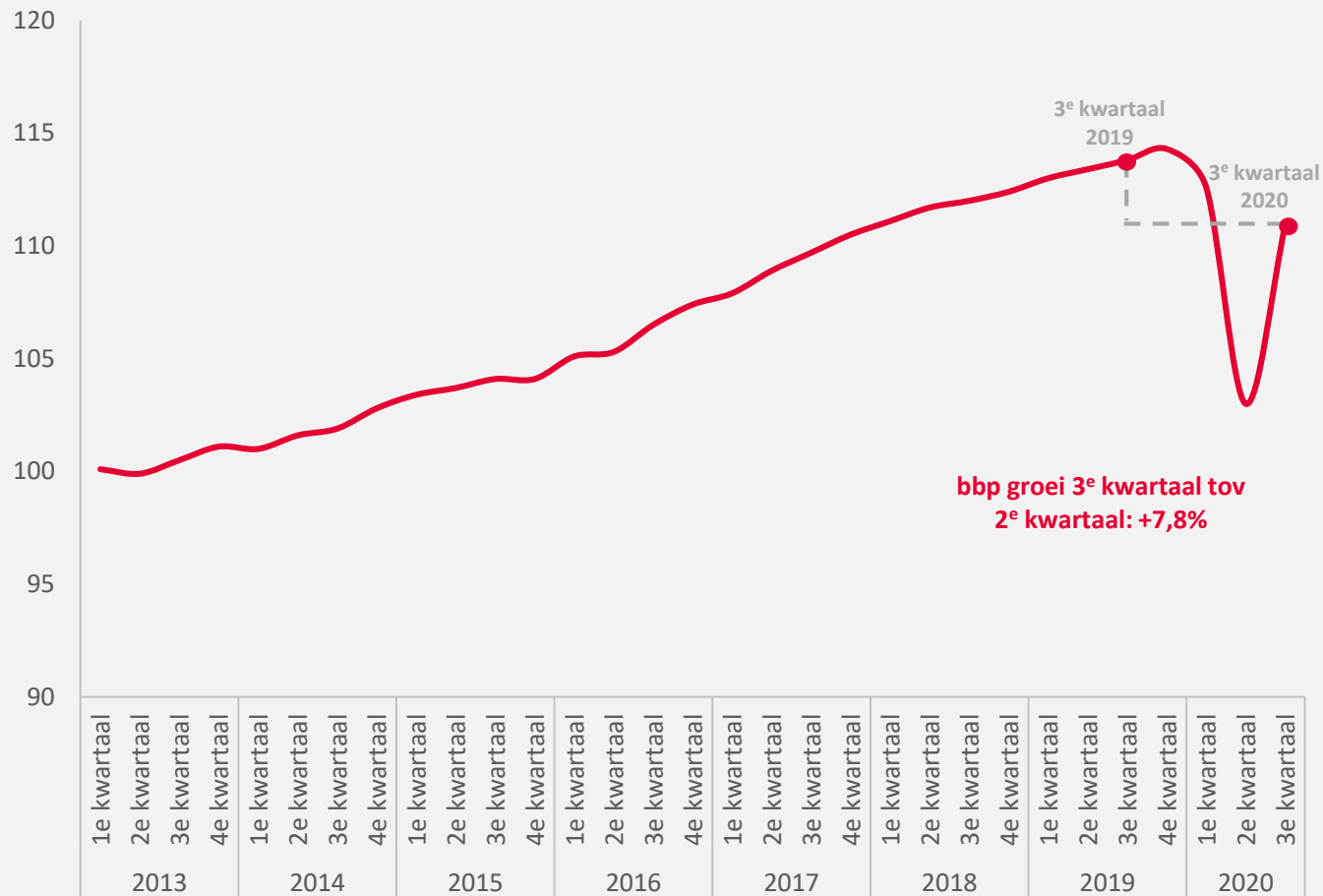
Consumentenvertrouwen

UPDATE

Economische groei in het 3^e kwartaal van 2020

Bbp groei per kwartaal

Index (2010 = 100)

Na de ongekend grote krimp van 8,5 procent in het 2^e kwartaal van 2020 is, volgens de tweede berekeningen van het CBS, het bruto binnenlands product (bbp) in het 3^e kwartaal van 2020 met 7,8 procent toegenomen ten opzichte van een kwartaal eerder. Deze groei, de grootste ooit, is voor het grootste gedeelte toe te schrijven aan het herstel van de consumptie door huishoudens. Ook de overheidsconsumptie, het handelssaldo en de investeringen namen toe.

De groei in het 3^e kwartaal maakt echter niet de sterke daling goed uit de eerste helft van 2020. Ten opzichte van het vierde kwartaal van 2019 is de Nederlandse economie in de eerste drie kwartalen van 2020 met zo'n 2,9 procent gekrompen.

Meer informatie over de groei in het 3^e kwartaal is [hier](#) te vinden. Cijfers over de economische groei in het 4^e kwartaal zijn op het moment van schrijven nog niet beschikbaar.

Bron: CBS (24 december 2020)

Economische verwachtingen korte termijn (2020 / 2021)

Het oplopend aantal coronabesmettingen en de strengere contactbeperkende maatregelen zorgen ervoor dat de verwachtingen voor de Nederlandse economie naar beneden bijgesteld zijn.

Het CPB rekent in de Macro Economische Verkenning (MEV) 2021 met het '2e golf scenario'. In dit scenario gaat het CPB uit van een economische krimp in 2020 (-6,1%) én 2021 (-2,8%). De werkloosheid wordt verwacht op te lopen tot 4,4% in 2020 en 8,5% in 2021. De grote klap voor de werkgelegenheid lijkt daarmee pas in 2021 te komen.

Ook de Rabobank kwam (in september 2020) met een bijstelling van de economische verwachtingen. De Rabobank gaat nu uit van een krimp van 5,7% in 2020. Voor 2021 wordt nog wel een lichte groei verwacht (+1,7%).

Bijstellingen economische ramingen

CPB	Basisraming MEV (geen 2 ^e golf)	2 ^e golf raming MEV
Economische groei	2020: -5% 2021: +3,5%	2020: -6,1% 2021: -2,8%
Werkloosheid	2020: 4,3% 2021: 5,9%	2020: 4,4% 2021: 8,5%

Rabobank	Septemberraming	Bijstelling oktober
Economische groei	2020: -5,2% 2021: +2,1%	2020: -5,7% 2021: +1,7%
Werkloosheid	-	-

Economische verwachtingen middellange termijn (2022 / 2025)

Voor de middellange termijn is de onzekerheid over de gevolgen van de coronacrisis voor de Nederlandse economie minder groot dan op de korte termijn. Het CPB verwacht, in de Actualisatie Verkenning middellange termijn 2022-2025, dat de Nederlandse economie zich in de komende jaren geleidelijk gaat herstellen van de coronarecessie. Het herstel zal niet alle schade ongedaan maken; de corona-uitbraak leidt tot een bbp-niveau in 2025 dat 4% lager ligt dan in de verkenning uit maart waarin nog geen rekening was gehouden met de corona-uitbraak. Andere grote onzekerheden die van invloed zijn op onze economie zijn, onder andere, de gevolgen van de Brexit, de ontwikkeling van China en het toekomstige internationale beleid van de VS.

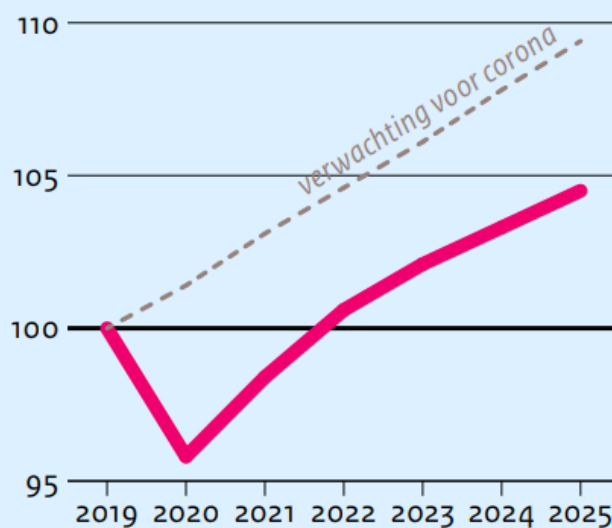
Op basis van ongewijzigd beleid, groeit de Nederlandse economie naar verwachting in de periode 2022-2025 met gemiddeld 1,5% per jaar en daalt de werkloosheid tot 4,5% in 2025. Ten opzichte van 2019 zal de werkgelegenheid in Nederland in 2025 naar verwachting met zo'n 125.000 personen gedaald zijn.

Klik [hier](#) om meer te lezen over de economische verwachtingen voor de middellange termijn.

Economische ontwikkeling

De economie herstelt in de komende jaren en komt uit boven het niveau van 2019, maar loopt verlies niet helemaal in

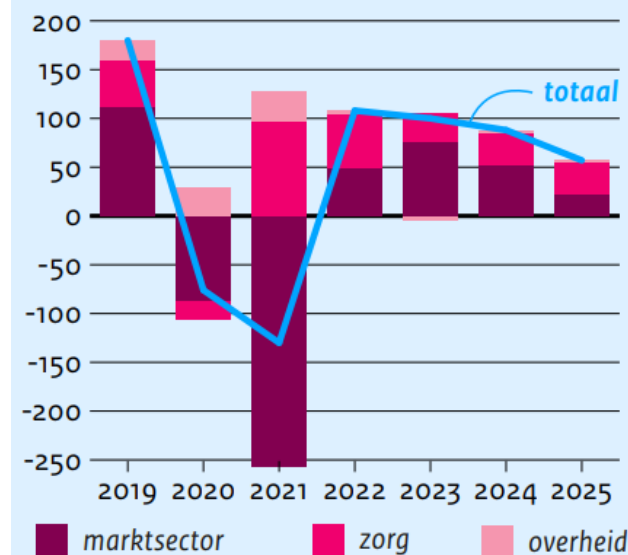
verandering bbp per jaar t.o.v. 2019 (2019 = 100)

Arbeidsmarkt

De werkgelegenheid neemt toe, gedreven door herstel. Wel zal er verschuiving zijn tussen sectoren

verandering werkgelegenheid in dzd personen

Bron: CPB, Actualisatie Verkenning middellange termijn 2022-2025 (november 2020)

Producentenvertrouwen

Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van (industriële) ondernemers in de economie: het producentenvertrouwen.

Na een dip in oktober (-5,6) is het producentenvertrouwen in november en december weer gestegen. Het producentenvertrouwen steeg van -3,8 in november naar -0,4 in december. Het producentenvertrouwen is nog negatief, maar behaalt wel de hoogste waarde sinds de start van de coronacrisis.

Het gemiddelde producentenvertrouwen van de afgelopen twintig jaar is +0,4. Het vertrouwen van de ondernemers bereikte in februari 2018 de hoogste waarde (10,9) en in april 2020 de laagste waarde (-28,7) sinds de start van de meting. Vanaf april 2020 hebben negatief gestemde ondernemers de overhand.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de berekening van het producentenvertrouwen.

Producentenvertrouwen
(januari 2019 t/m december 2020)

Bron: CBS (28 december 2020)

Consumentenvertrouwen

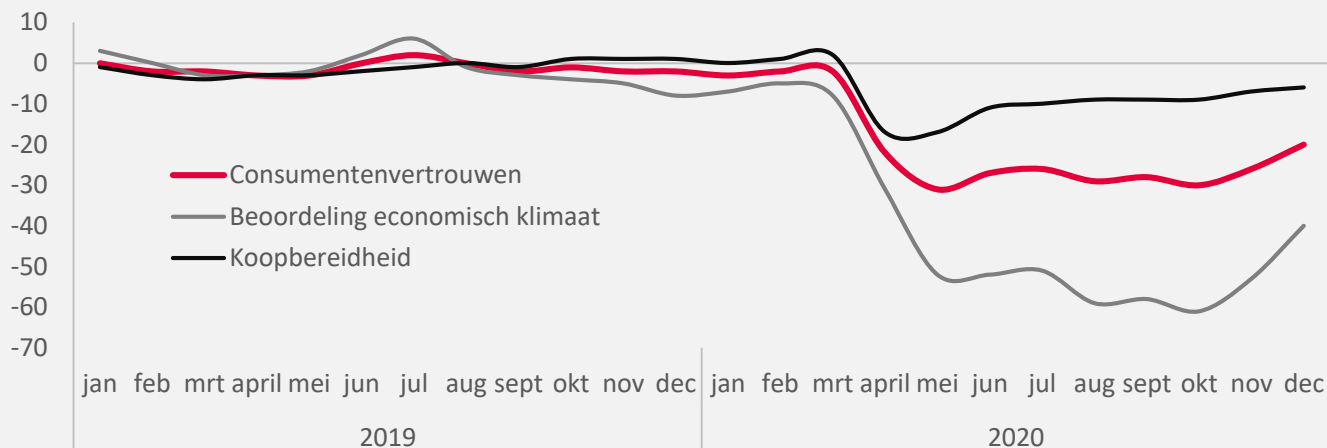
Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van de (Nederlandse) consument in de economie. In december 2020 is het consumentenvertrouwen gelijk aan -20. Consumenten zijn hiermee weer iets optimistischer dan in november, toen was het consumentenvertrouwen gelijk aan -26.

In mei was het consumentenvertrouwen op het laagste punt sinds het begin van de coronacrisis; het vertrouwen was toen gelijk aan -31.

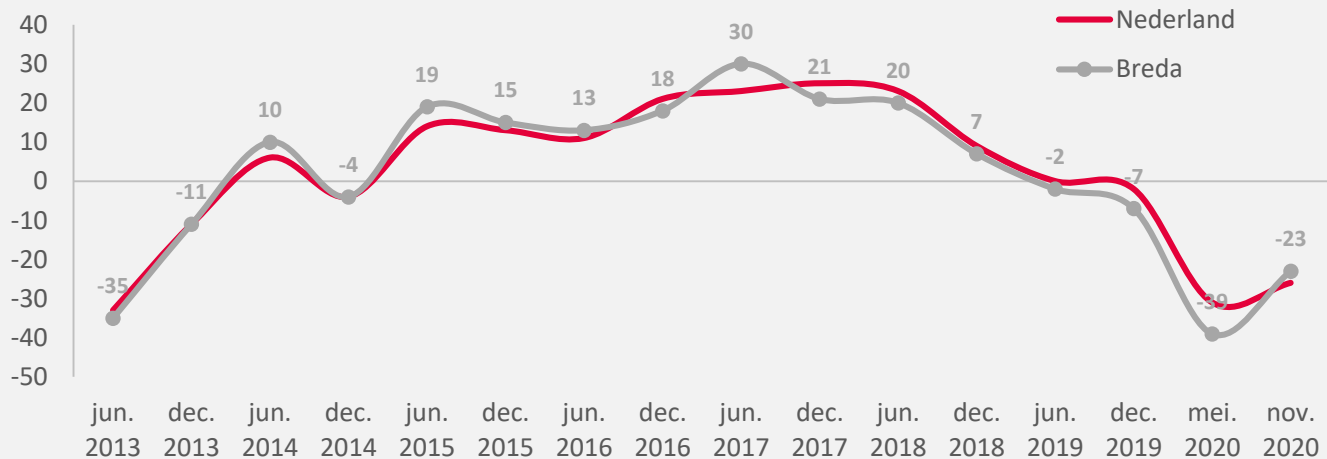
Klik [hier](#) voor meer informatie over de laatste metingen van het consumentenvertrouwen.

O&I voert 2 keer per jaar een meting uit naar het consumentenvertrouwen van Bredanaars. De resultaten hiervan zijn weergegeven in de grafiek hiernaast. In november 2020 was het consumentenvertrouwen van Bredanaars gelijk aan -23. De grafiek toont dat het consumentenvertrouwen in Breda ongeveer dezelfde trend volgt als het Nederlandse consumentenvertrouwen.

Consumentenvertrouwen in Nederland
(januari 2019 t/m december 2020)

Consumentenvertrouwen in Nederland en Breda
(juni 2013 t/m november 2020)

Bron: CBS (21 december 2020) & O&I Gemeente Breda

Sector- en Bedrijfsinformatie

Sectorale ramingen

UPDATE

Sectorale ramingen: Impact op de Bredase economie

UPDATE

Economische groei per regio

UPDATE

De woningmarkt in Breda

Bedrijvendynamiek
(Starters en stoppers)

Faillissementen in Breda

UPDATE

Retailsector: Omzetontwikkeling tijdens de
coronacrisis

UPDATE

Winkelleegstand

UPDATE

Sectorale ramingen

Half december 2020 kwam de Rabobank met nieuwe sectorprognoses. Steeds zekerder is de impact van de coronacrisis op de economie. Bij het maken van deze sectorprognoses gaat de Rabobank ervan uit dat de maatregelen ook in het eerste kwartaal van 2021 nog relatief streng zullen zijn, met daarna een lichte versoepeling. Daarnaast rekent de Rabobank erop dat een coronavaccin medio 2021 breed beschikbaar is.

De sectoren die het hardst worden geraakt zijn de Horeca, Vervoer & opslag en Overige zakelijke dienstverlening. Deze sectoren krompen in 2020 naar verwachting respectievelijk 39, 14 en 16 procent. De drie sectoren groeien volgend jaar dan waarschijnlijk wel, maar komen van zo'n laag niveau dat een volledig herstel in 2021 uitblijft.

Dan is er nog een groot aantal sectoren die in 2020 de toegevoegde waarde gematigd zagen slinken (tussen -2% en -6%.) Op basis van de snelheid van het herstel in 2021 wordt deze groep in tweeën gesplitst. Het onderwijs, de zorg en de ICT herstellen in 2021 volledig, terwijl de verwachting is dat dat bij de industrie, de handel en de specialistische zakelijke diensten wat langer duurt.

Dan zijn er ook nog de bouwsector en de landbouw. In 2020 laten deze nauwelijks of geen krimp zien, maar die krimp is er in 2021 wel. De bouw is historisch gezien laat-cyclisch. Het lage aantal tenders en de weinige bouwvergunningen ondersteunen deze verwachting. Verder staat de landbouw – vergeleken met de andere sectoren – wat meer los van de conjunctuur, waardoor deze sector dit jaar buiten schot bleef. Voor 2021 wordt echter ook krimp verwacht.

Meer informatie over deze sectorale raming van de Rabobank is [hier](#) te vinden.

% toegevoegde waarde (jaar-op-jaar verschillen)	2019	2020	2021
Landbouw, bosbouw en visserij	1,4%	0%	-1%
Industrie	0,8%	-3%	3%
Bouwnijverheid	5,1%	-1%	-4%
Handel	2,8%	-2%	2%
Vervoer en opslag	0,2%	-14%	8%
Horeca	1,9%	-39%	28%
Informatie en communicatie	3,7%	-2%	5%
Specialistische zakelijke dienstverlening	3,5%	-2%	1%
Overige zakelijke dienstverlening	1,0%	-16%	6%
Onderwijs	0,0%	-2%	3%
Gezondheids- en welzijnszorg	0,8%	-6%	7%

Toegevoegde waarde bestaat uit de omzet minus de inkoop en representeert dus de additionele waarde die voortvloeit uit de productie van een bedrijf. Omdat toegevoegde waarde niet alleen wordt bepaald door de omzet kunnen bovenstaande prognoses verschillen van omzetverwachtingen.

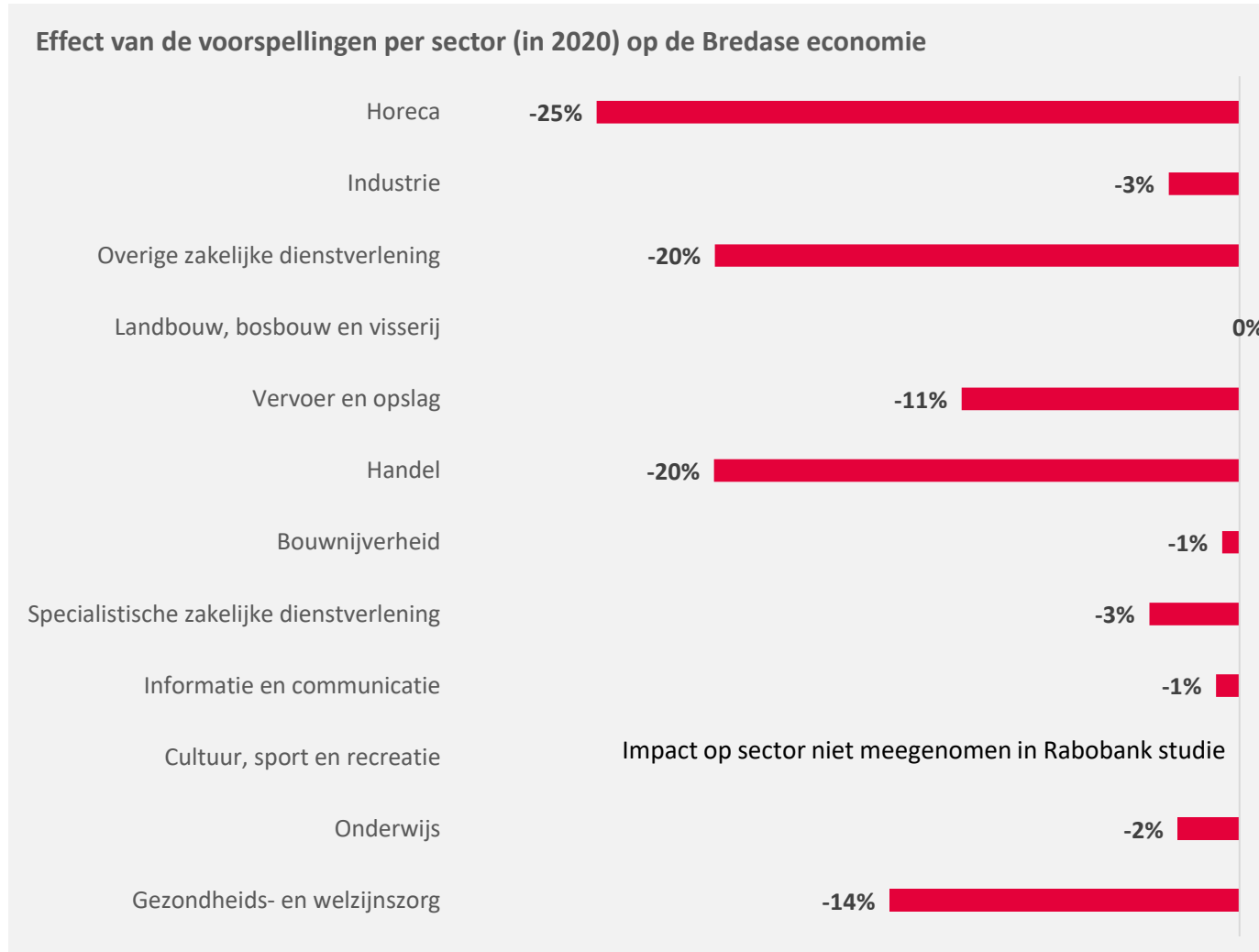
Bron: Rabobank (10 december 2020)

Sectorale ramingen: Impact op de Bredase economie

Door de sectorale voorspellingen voor 2020 (Rabobank) te relateren aan de omvang van de betreffende sectoren in Breda (in werkzame personen) kunnen we in beeld brengen in welke mate de krimp in de verschillende sectoren effect heeft op de totale Bredase economie.

De figuur hiernaast toont de resultaten van deze analyse. Horeca, Handel (groot- en detailhandel) en Overige zakelijke dienstverlening zijn de sectoren zijn met het grootste effect op de Bredase economie.

Hoewel de omvang van de horeca in Breda relatief beperkt is (4,5% van het totale aantal werkzame personen) is het verwachte effect op de totale Bredase economie groot door de ongekende krimp die verwacht wordt (-39% in 2020). En hoewel de verwachte krimp in de handel (-2% toegevoegde waarde) dan weer meevalt in vergelijking met andere sectoren, is het effect op de Bredase economie door de grote omvang van de sector (circa 20% van het totale aantal werkzame personen in Breda) toch groot.

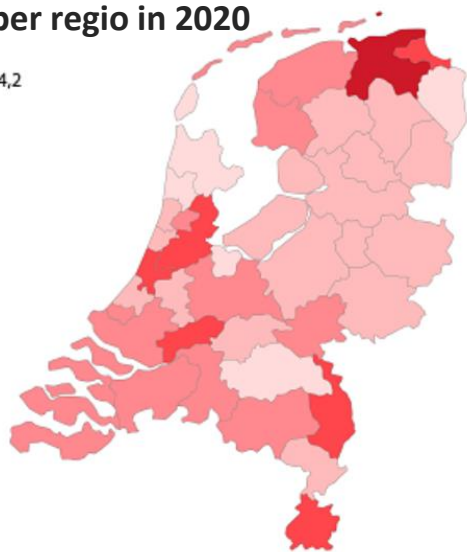

Bron: Gemeente Breda op basis van het Vestigingenregister (peildatum 9 april 2019) & Rabobank sectorale ramingen (10 december 2020)

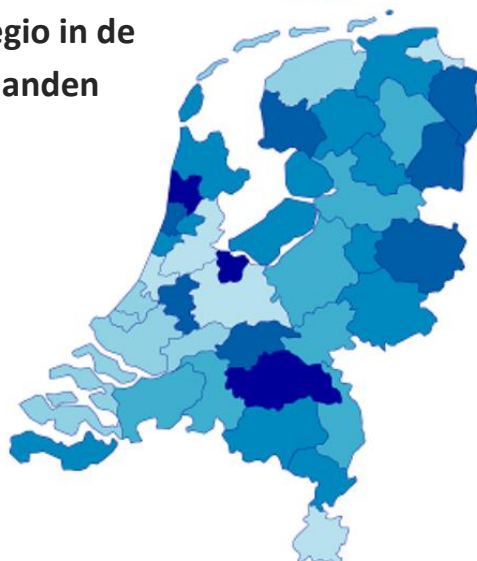
Economische groei per regio

Verwachte groei per regio in 2020

Percentage van het bbp, NL = -4,2

Veerkracht per regio in de afgelopen zes maanden

De Rabobank brengt regelmatig regionale economische prognoses uit. De regionale verschillen in economische groei zijn toe te schrijven aan:

- Het sectoreffect (verschillen in economische structuur / sector structuur).
- Het regio-effect (regionale omstandigheden zoals bijvoorbeeld de nabijheid van kennisinstellingen, kwaliteit van de beroepsbevolking, leefklimaat en bereikbaarheid).

In december 2020 bracht de Rabobank de laatste regionale ramingen van 2020 uit. Door het sectoreffect werken de grote economische verschillen tussen sectoren, door op de regionale groeiverwachtingen. Wel wordt voor alle regio's een krimp verwacht. De sectoren Vervoer & opslag, Overige zakelijke dienstverlening en Horeca krompen het meest. Samen met de specifieke regionale kenmerken (het regio-effect) zorgt dit voor uiteenlopende groeiprognoses voor de Nederlandse regio's. De groeiverwachting voor de regio West-Brabant (-3,7% tot -4,7%) ligt ongeveer gelijk met de Nederlandse groeiverwachting (-4,2%). Dit was ook zo bij de vorige raming.

De Rabobank heeft ook gekeken naar de veerkracht van de verschillende regio's. Met veerkracht wordt hier de veerkracht in de afgelopen zes maanden bedoeld. Na de lockdown van afgelopen voorjaar herstelde de Nederlandse economie in de zomer sterker dan verwacht. De huidige prognose (uit dec 2020) van -4,2% is daarom 1,5 procentpunt hoger dan de prognose van juni. De prognoses verschillen per regio en laten de economische veerkracht van een regio zien. Die veerkracht bestaat uit drie componenten: (1) het landelijke effect van 1,5 procentpunt, (2) het sectoreffect op basis van veranderende sectorprognoses en (3) het regio-effect op basis van extra informatie vanuit de transactiedata. Ook hier valt de regio West-Brabant in de middenmoot; West-Brabant hoort niet bij de minst veerkrachtige regio's, maar ook niet bij de meest veerkrachtige regio's. Meer informatie de regionale prognoses van de Rabobank is [hier](#) te vinden.

Bron: Rabo Research (15 december 2020)

Woningmarkt in Breda

De coronacrisis heeft een grote impact op de woningmarkt. Vooraf werd verwacht dat er sprake zou zijn van een afzwakkende verkoopdynamiek en normaliserende prijzen, maar tot op heden is het tegenovergestelde waar. De woningmarkt draait juist op volle toeren doordat meer huiseigenaren hun woning te koop zetten om zo te profiteren van het huidige momentum. De zomer van 2020 was de drukste zomerperiode op de woningmarkt ooit. Ook in Breda was er in de zomer sprake van een hoge verkoopdynamiek. Het aantal woningverkopen lag in het derde kwartaal van 2020 ruim boven de 700. Verkopers vonden in gemiddeld 23 dagen een koper voor hun woning, nog nooit was deze periode zo kort.

Ondanks de coronacrisis blijven de woningprijzen ook stijgen. In het derde kwartaal van 2020 betaalden kopers zo'n 11% meer dan een jaar geleden. Breda kent hiermee een bovengemiddelde prijsstijging ten opzichte van het landelijk gemiddelde (9%). Breda is al langere tijd de duurste stad om een woning te kopen buiten de Randstad. Kopers betalen in Breda gemiddeld 3.340 Euro per vierkante meter.

De rapportage van Van der Sande Makelaars met hun analyse over de Bredase woningmarkt is [hier](#) te vinden. Cijfers over het 4^e kwartaal van 2020 zijn op het moment van schrijven nog niet beschikbaar.

738

...woningen verkocht in Breda in het derde kwartaal van 2020 (121 meer verkopen dan in het derde kwartaal van 2019).

Gemiddelde verkoopprijs...
(11% hoger dan in 2019, toen was de gemiddelde verkoopprijs zo'n € 340.000)

€ 375.000

23

...dagen hadden verkopers gemiddeld nodig om een koper voor hun woning te vinden (deze periode was nog nooit zo kort)

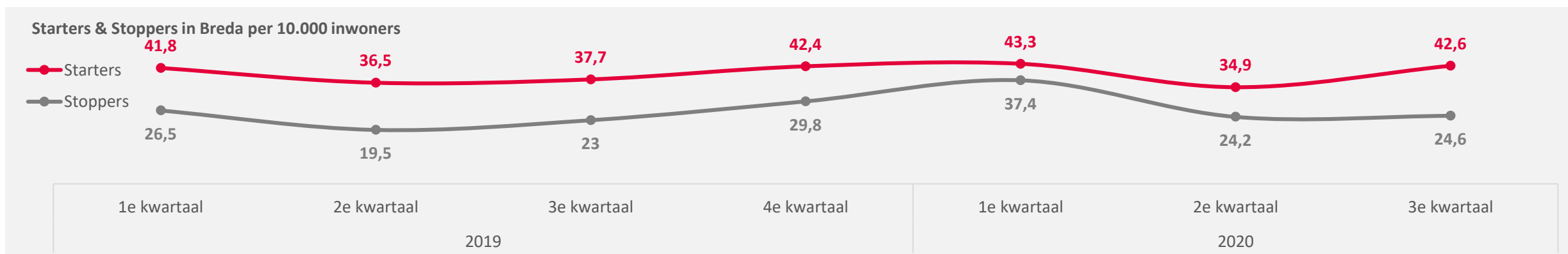
Bron: Van der Sande Makelaars, *Sprekende cijfers woningmarkt (3^e kwartaal 2020)*

Bedrijvendynamiek (Starters & Stoppers)

Uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel kunnen we afleiden hoeveel starters en stoppers er ieder kwartaal zijn in Breda. Dit wordt geregistreerd per 10.000 inwoners.

In het 3^e kwartaal van 2020 waren er in Breda 42,6 **starters** per 10.000 inwoners. Dit is hoger dan in het 3^e kwartaal van 2019 (37,7 starters per 10.000 inwoners) en ook hoger dan gemiddeld in Nederland (34,3 starters per 10.000 inwoners). In het eerste en tweede kwartaal van 2020 lag het aantal starters op ongeveer hetzelfde niveau als een jaar eerder. De daling die te zien is in het tweede kwartaal (ten opzichte van het eerste kwartaal) komt jaarlijks terug. Het aantal **stoppers** (per 10.000 inwoners) ligt in het eerste kwartaal van 2020 wel een stuk hoger dan in eerdere jaren. Dit lijkt een effect van de coronacrisis. In het tweede en derde kwartaal is het aantal stoppers per 10.000 inwoners weer wat afgenomen (24,6 stoppers per 10.000 inwoners in het derde kwartaal). Het aantal gestopte ondernemers in Breda is ook hoger dan gemiddeld in Nederland (23,1 stoppers per 10.000 inwoners). De groei van de bedrijvigheid (het verschil tussen het aantal gestarte en gestopte ondernemers) is daarmee in het derde kwartaal ook weer wat toegenomen.

Meer informatie over het aantal starters en stoppers is [hier](#) te vinden. Cijfers over het 4^e kwartaal van 2020 zijn op het moment van schrijven nog niet beschikbaar.

Bron: KvK Handelsregister (t/m 3e kwartaal 2020)

Faillissementen in Breda

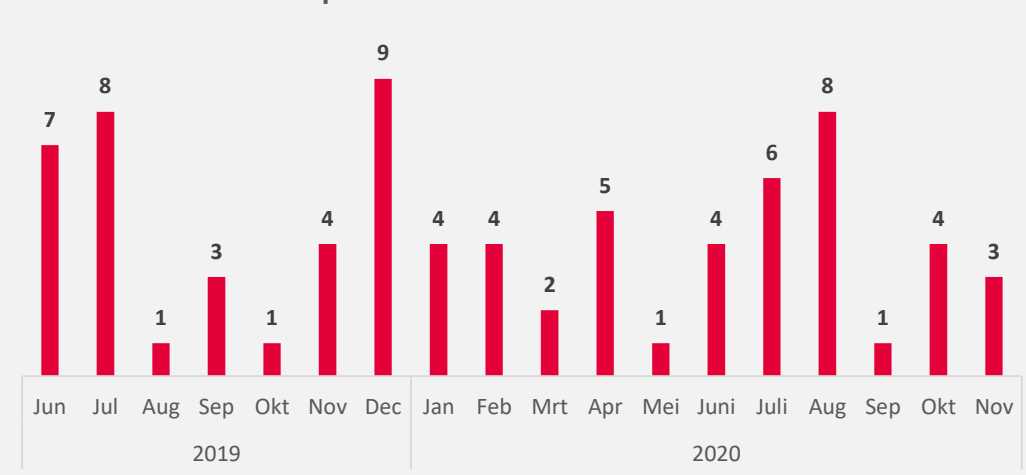
ETIL ontwikkelde de FaillissementsAtlas om faillissementen van bedrijven en de gevolgen voor de werkgelegenheid beter inzichtelijk te maken. Hiervoor maken zij gebruik van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) en werkgelegenheidsinformatie van het Vestigingenregister. Door het gebruik van deze bronnen is het ook mogelijk informatie op gemeenteniveau te leveren.

In Breda zijn in november drie bedrijven failliet gegaan, waar (naar schatting) in totaal 21 personen werkzaam waren. De bedrijven waren actief in de bouwnijverheid, groothandel en zakelijke dienstverlening. In de afgelopen 12 maanden (dec 2019 t/m nov 2020) zijn er in Breda in totaal 53 bedrijven failliet gegaan, daarbij waren ongeveer 680 arbeidsplaatsen gemoeid.

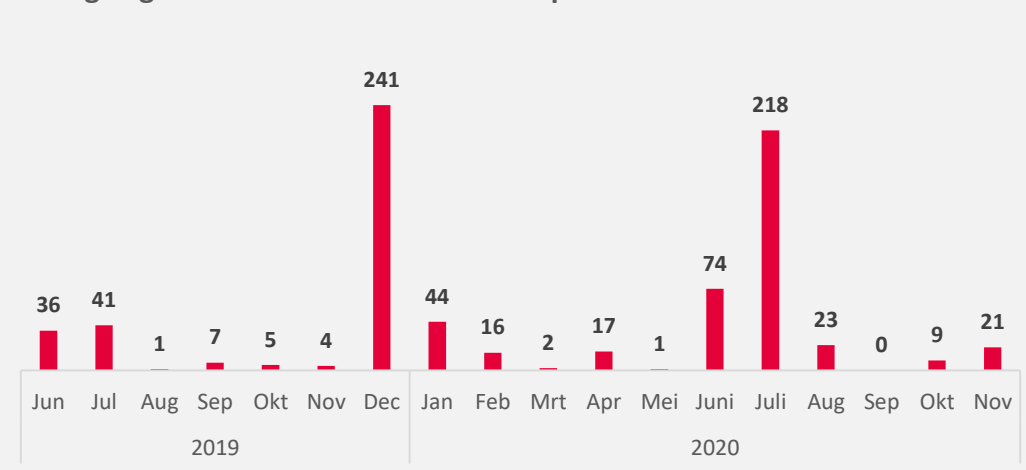
De grafieken hiernaast tonen (1) het aantal faillissementen in Breda per maand en (2) het aantal betrokken arbeidsplaatsen bij deze faillissementen. Het aantal faillissementen in Breda varieert maandelijks tussen 1 faillissement en 9 faillissementen. Sinds het uitbreken van de coronacrisis in maart 2020 is dit beeld niet veranderd. Een corona-effect is dus (nog) niet zichtbaar in het aantal faillissementen. Door alle steun die aan ondernemers wordt gegeven, wordt verwacht dat veel faillissementen pas later zullen komen.

De FaillissementsAtlas is [hier](#) te vinden.

Aantal faillissementen per maand in Breda

Werkgelegenheidseffect faillissementen per maand

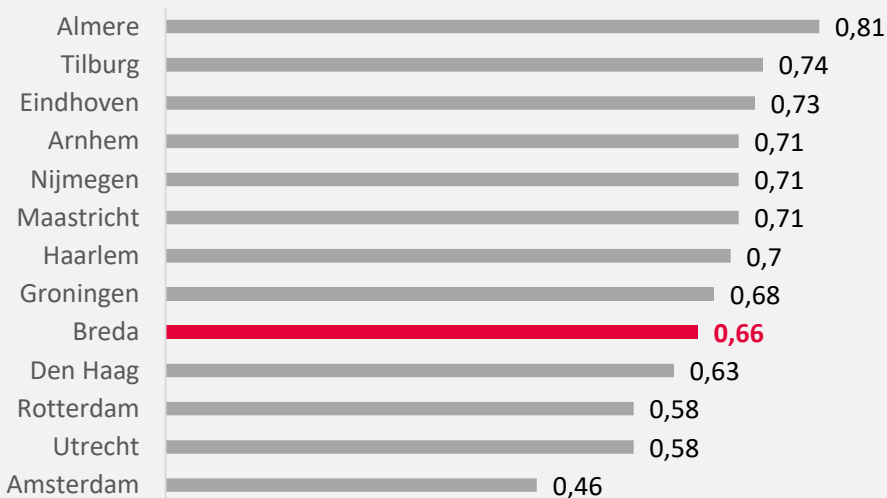

Bron: ETIL FaillissementsAtlas (data t/m november 2020)

Retailsector: Omzetontwikkeling tijdens de coronacrisis

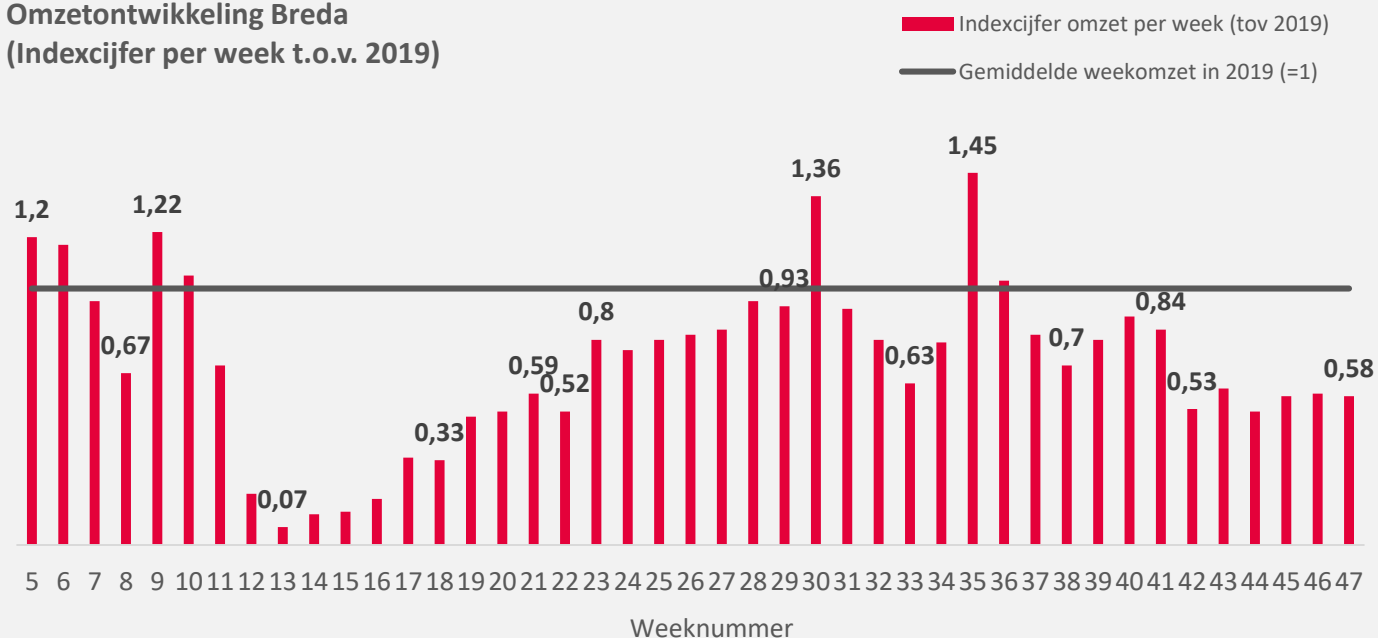
INretail (de grootste brancheorganisatie in non-food retail) maakt een wekelijkse monitor om de gevolgen van de coronacrisis in beeld te brengen. Zij kijken hierbij naar de omzet van non-food retail (voornamelijk kleding- en schoenenwinkels) in de binnensteden van de grotere Nederlandse steden. De linker figuur hieronder toont de omzetindex van de retail sinds de start van de coronacrisis (week 12, 2020) voor verschillende Nederlandse steden. Sinds de start van de coronacrisis (week 12) behaalt non-food retail in de binnenstad van Breda een omzet van zo'n 66% in vergelijking met de omzet uit 2019. De rechter figuur toont de wekelijkse omzetindex voor retail in de binnenstad in Breda. In week 13, de week na het ingaan van de contactbeperkende maatregelen, is te zien dat de omzet nog maar 7% was van de omzet in dezelfde week in 2019. Ook sinds het ingaan van de nieuwe contactbeperkende maatregelen in oktober is weer een flinke daling te zien. In de laatst gemeten week (week 47) is de omzet in de Bredase binnenstad zo'n 58% van de omzet in dezelfde week in 2019. Recentere cijfers zijn (nog) niet beschikbaar, het effect van de lockdown die medio december 2020 van start ging is daarom nog niet te zien.

**Omzetindex sinds de start van de coronacrisis
(week 12 t/m week 47 2020)
(2019 = 1)**

Bron: Inretail, Grote steden monitor week 47

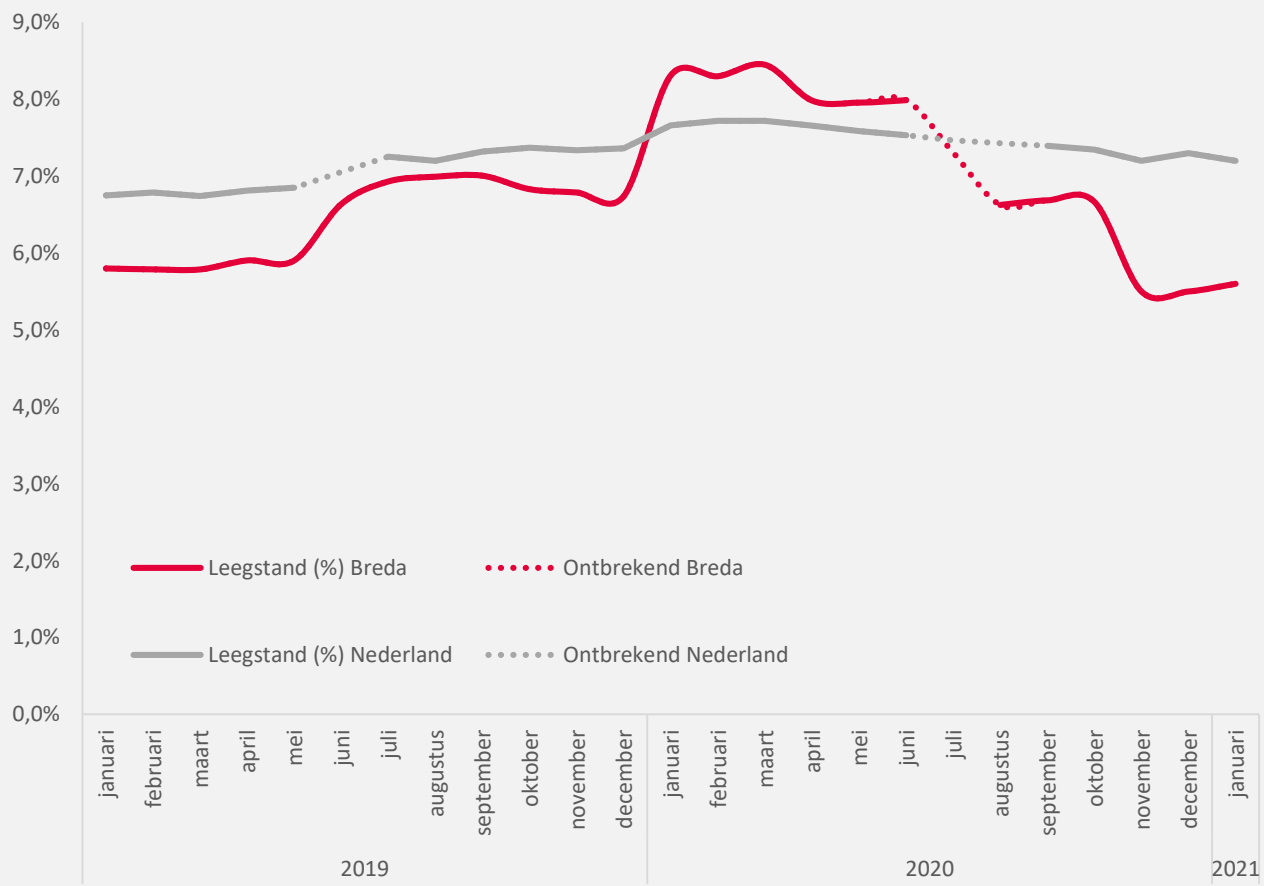
**Omzetontwikkeling Breda
(Indexcijfer per week t.o.v. 2019)**

Bron: Inretail, Grote steden monitor week 47

Winkelleegstand

Leegstandspercentages detailhandel (% van WVO*)

*Winkelvloeroppervlak

Bron: Locatus (1 januari 2021), bewerking gemeente Breda

Locatus maakt maandelijks een inschatting van de winkelleegstand bij de detailhandel (peildatum is telkens de 1^e van de maand). In Breda laat de winkelleegstand sinds oktober een dalende lijn zien; In juni was de winkelleegstand nog gelijk aan 8,0%, op 1 januari 2021 is dit gedaald naar 5,6%. De leegstand in Breda is met deze stand lager dan gemiddeld in Nederland (7,2% leegstand op 1 januari 2021). Hierbij moet wel de opmerking worden gemaakt dat Locatus in haar berekening diverse leegstaande panden uit de totale winkelvoorraad heeft onttrokken. Deze panden komen dus ook niet meer terug in het leegstandspercentage en zorgen ervoor dat dit percentage daalt. NB: de forse daling van de leegstand in oktober komt door het onttrekken van een groot (leegstaand) pand (Heilaarstraat) aan de winkelvoorraad.

Volgens recent onderzoek (oktober 2020) van Van der Sande Makelaars is een neergaande ontwikkeling in de Bredase binnenstad zichtbaar; Zo'n 10% van de winkels staat leeg. Zelfs op A1-locaties zoals de Eindstraat en de Ginnekenstraat is momenteel leegstand. Ook het aantal nieuwe zaken dat zich vestigt in de binnenstad is sterk gedaald. Tussen medio 2019 en medio 2020 is er slechts 1.600 m² winkelruimte gehuurd of aangekocht. Dat is bijna 80% minder dan een jaar eerder. Er waren tussen medio 2019 en medio 2020 12 transacties van winkelruimtes. Dat is het laagste aantal sinds 2014.

Arbeidsmarkt & Regelingen

Beschikbare regelingen in het kader van de coronacrisis

Een overzicht met alle Rijksregelingen is [hier](#) te vinden.

Een overzicht met lokale regelingen is [hier](#) te vinden.

Stand van zaken

Jongeren op de arbeidsmarkt

NIEUW

Vacatures

NIEUW

WW uitkeringen

UPDATE

Tozo

UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)

Lopend / In- en uitstroom

UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)

Aanvragen

UPDATE

Bijzondere bijstand

UPDATE

Business Coach Breda

UPDATE

Jongeren op de arbeidsmarkt

Jongeren sterk geraakt door coronacrisis

In de eerste maanden na het ingaan van de maatregelen om de verspreiding van corona tegen te gaan nam het aantal nieuwe WW-uitkeringen sterk toe. Het aantal jongeren was hierin naar verhouding oververtegenwoordigd. Zij verloren aan het begin van de coronacrisis vaker hun baan dan de oudere leeftijdsgroepen. Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren in de periode maart tot en met augustus is in West-Brabant in 2020 bijna drie keer hoger dan in 2019. Dit komt door twee factoren die elkaar versterkten. Zo waren de horeca en de detailhandel twee snel en sterk getroffen sectoren waarin relatief veel jongeren werken. Bovendien werken veel jongeren op een flexibel contract en gebruiken werkgevers in eerste instantie hun flexibele schil om snel hun personeelsbestand te verkleinen als het slechter gaat. Naarmate een crisis langer duurt komt ook de werkgelegenheid van mensen met vaste contracten meer onder druk te staan. Omgekeerd geldt voor veel jongeren dat ze relatief snel weer aan het werk komen wanneer de economie aantrekt. Veel werkgevers zijn eerder geneigd jongeren aan te nemen dan ouderen als de arbeidsmarkt ruimer wordt.

Tekorten op de stagemarkt

Ook op de stagemarkt is de impact van corona zichtbaar. SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) maakt de tekorten aan stages en leerbanen inzichtelijk in het kader van het actieplan stages / leerbanen. Op het moment van schrijven (eind 2020) zijn er landelijk ruim 18.000 te weinig stageplaatsen. Voor de regio West-Brabant zijn de meeste tekorten voor stageplaatsen voor opleidingen in de beroepsgroepen: Financiële diensten, Office, Welzijn en Zorg.

Daling MBO vacatures

Ook het aantal mbo-vacatures daalde als gevolg van de coronacrisis: In de periode januari t/m juni 2020 ontstonden er 9.600 vacatures op mbo-niveau in de regio, dat is 17 procent minder ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Landelijk daalde het aantal vacatures op mbo-niveau met 25 procent. In de regio West-Brabant is vooral toenemende vraag naar mbo'ers binnen de beroepsgroepen Zorg, Orde en veiligheid.

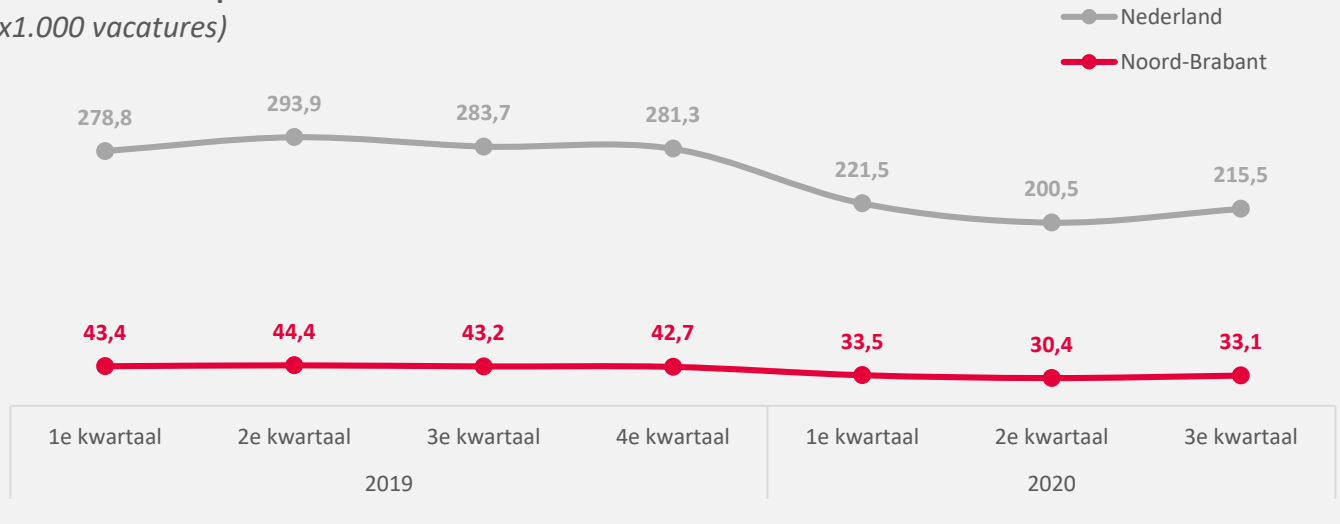
Bron: UWV & SBB, Basiscijfers jeugd & Regioschetsen (december 2020)

Vacatures

De coronacrisis heeft ook invloed op het aantal vacatures. In Brabant daalde het aantal vacatures in het eerste kwartaal van 2020 met ruim 21%. In het tweede kwartaal zette deze daling door met nog eens een krimp van 9,3%. In het derde kwartaal van 2020 is weer een groei van het aantal vacatures te zien. Ten opzichte van het derde kwartaal van 2019 zijn er in het derde kwartaal van 2020 zo'n 10.000 minder openstaande vacatures. Het aantal vacatures in heel Nederland laat ongeveer dezelfde ontwikkeling zien.

In totaal zijn er in Brabant in het derde kwartaal van 2020 zo'n 33.100 openstaande vacatures. In heel Nederland zijn dat er zo'n 215.500.

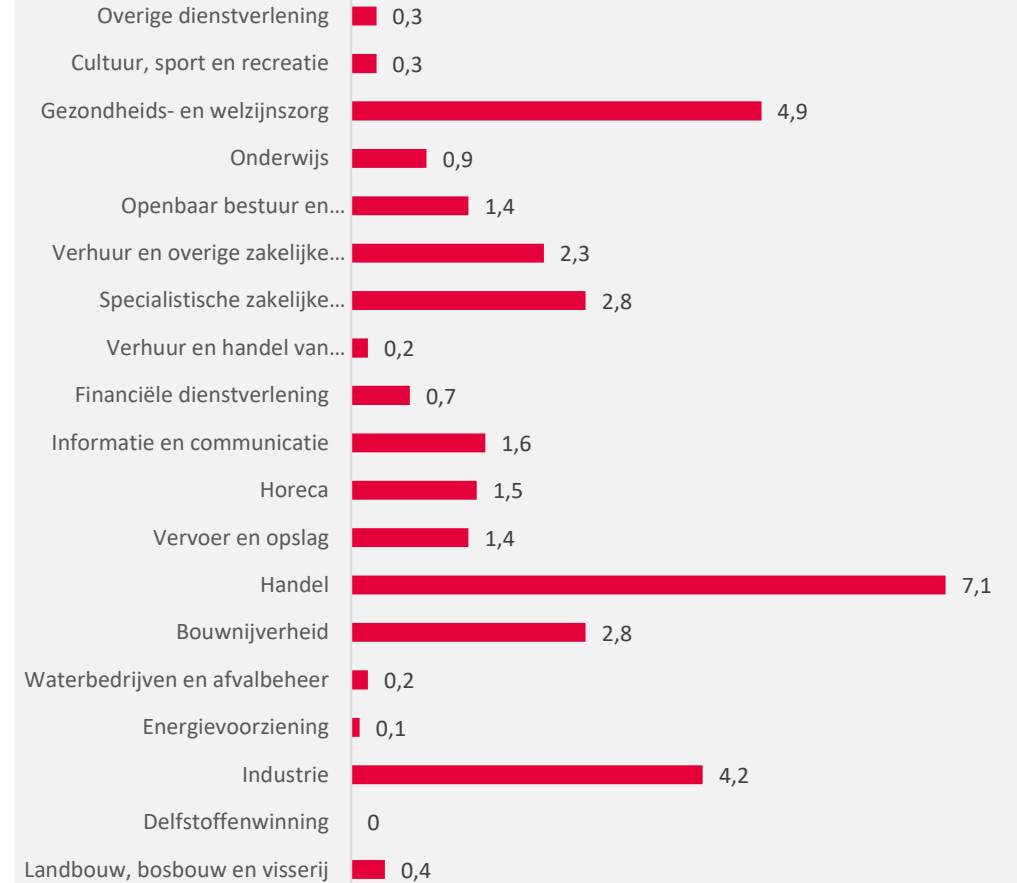
Aantal vacatures per kwartaal
(x1.000 vacatures)

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 3^e kwartaal van 2020)

Aantal vacatures per sector in het 3e kwartaal van 2020 in Noord-Brabant

(x 1.000 vacatures)

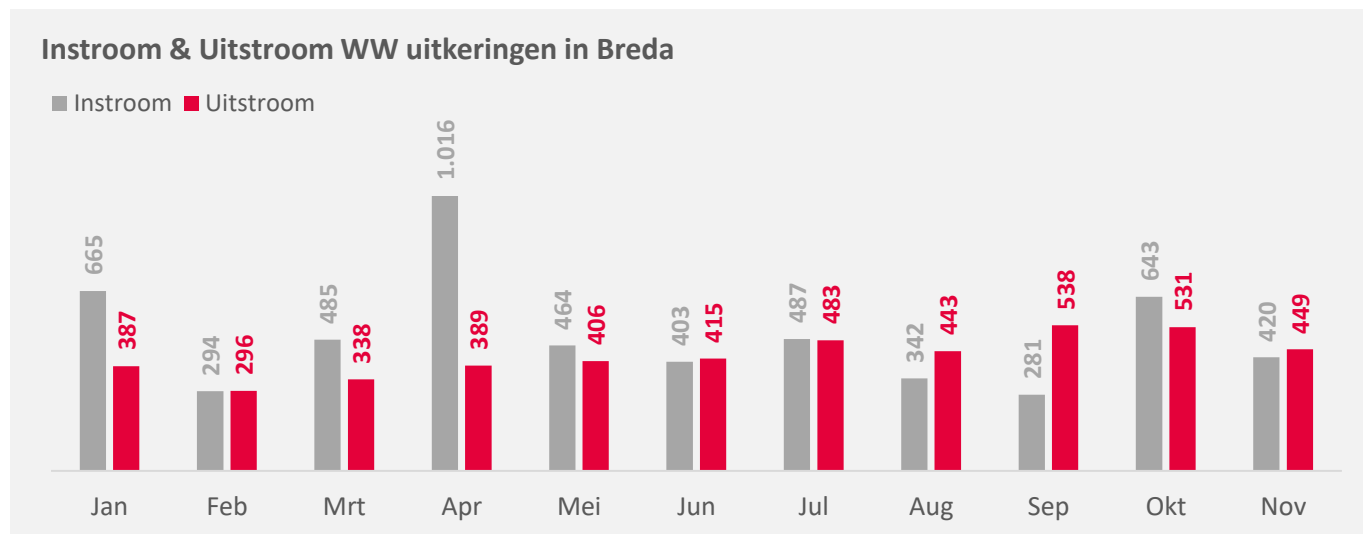
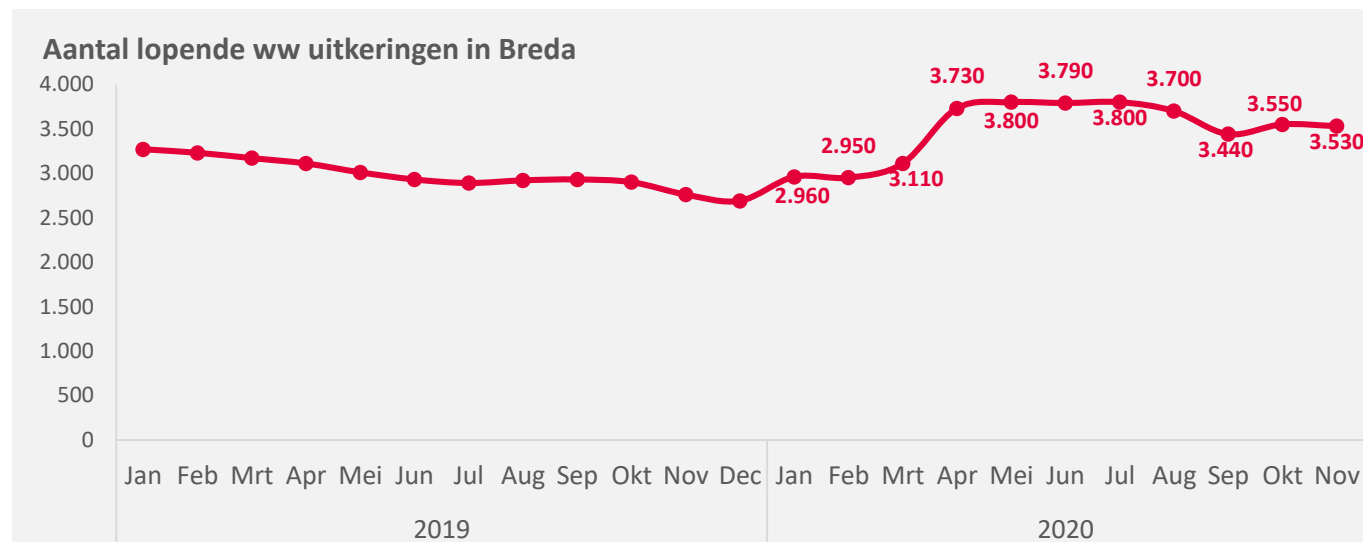

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 3^e kwartaal van 2020)

WW uitkeringen

In november is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van oktober. In totaal hadden 3.530 Bredanaars in november een WW uitkering, in oktober waren dit er 3.550. In heel Nederland waren er in november zo'n 276.400 lopende WW uitkeringen.

De instroom in WW uitkeringen ligt in Breda in november weer een stuk lager dan in oktober. De instroom in de WW lag in november met 420 instromers een stuk lager dan in oktober (643 instromers). Er waren in november ook weer meer uitstromers (449) dan instromers (420).

Bron: UWV (december 2020, data t/m november beschikbaar)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis. De regeling bestaat uit twee voorzieningen:

- Een inkomensondersteuning voor levensonderhoud, deze vult het huishoudinkomen aan tot het sociaal minimum.
- Een lening voor bedrijfskapitaal tot maximaal 10.157 euro.

Begin oktober is Tozo 3 gestart (voor Tozo 1 kon tot 1 mei 2020 een aanvraag worden ingediend, voor Tozo 2 tot eind september 2020). Tozo 3 loopt van oktober 2020 tot 1 april 2021 waarna Tozo 4 nog door zal lopen tot 1 juli 2021.

Inmiddels zijn er voor Tozo 3 (data t/m 28 december 2020) in totaal 1.400 aanvragen binnengekomen (zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen). Over 1.311 van de aanvragen is al een besluit genomen;

- 81% is toegewezen.
- 11% is afgewezen.
- 8% is buiten behandeling gesteld.

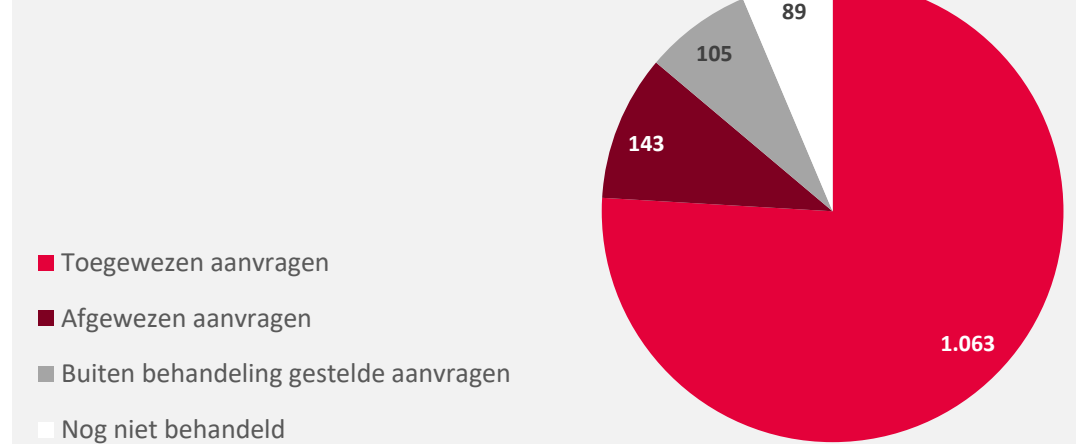
De grafieken hiernaast tonen het aantal aanvragen en het resultaat van de afgehandelde aanvragen.

De meest voorkomende redenen om een aanvraag af te wijzen of buiten behandeling te stellen zijn;

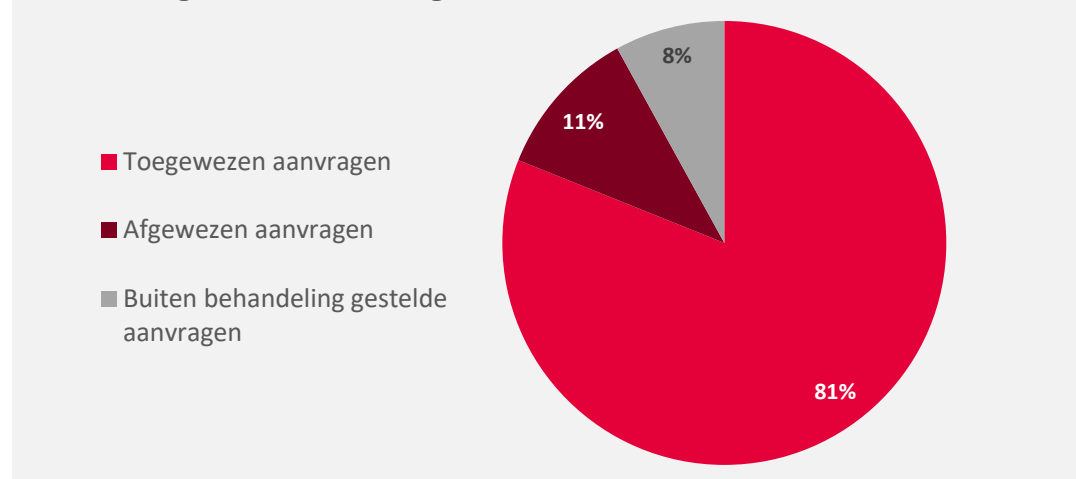
- De ondernemer heeft een dubbele aanvraag ingediend.
- De verwachte netto inkomsten zijn hoger dan de norm.
- Inkomsten partner zijn hoger dan de norm.

Aantal aanvragen TOZO 3

Zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen

Resultaat afgehandelde aanvragen Tozo 3

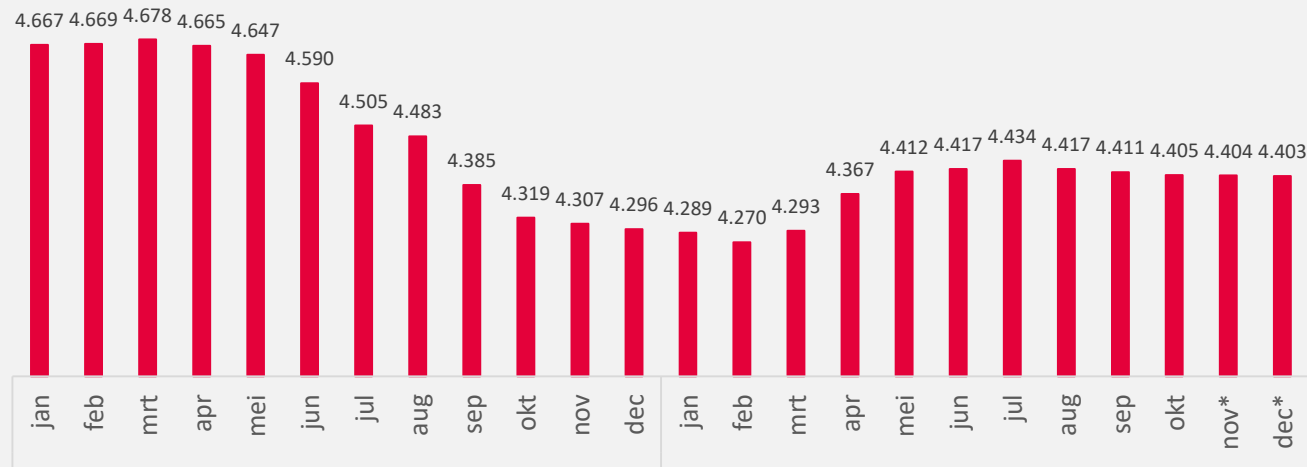
Bron: Gemeente Breda (data t/m 28 december 2020)

Bijstand (levensonderhoud) – Lopende uitkeringen & Instroom / Uitstroom

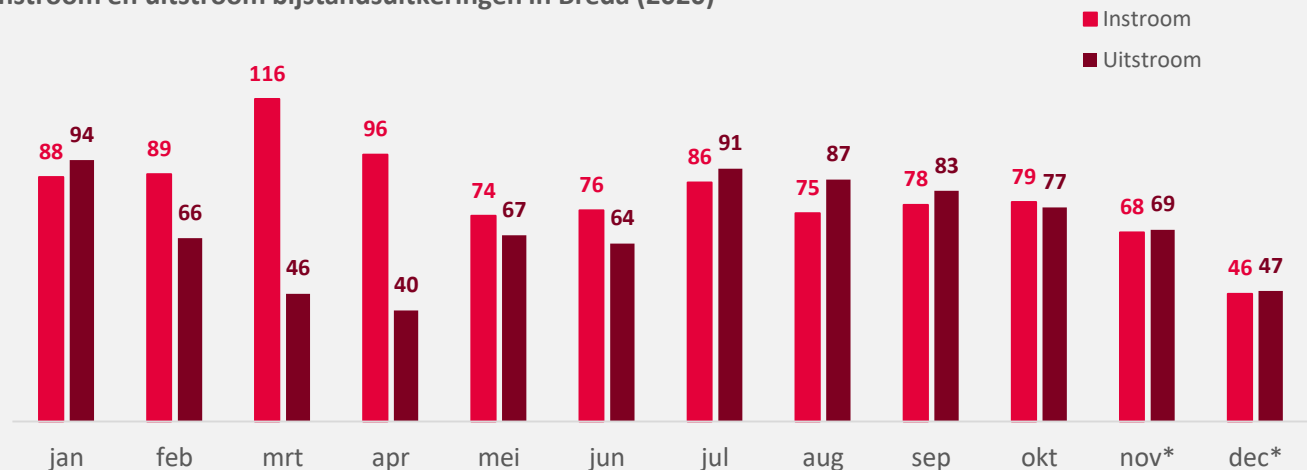
Sinds het begin van de coronacrisis (maart 2020) is het aantal lopende uitkeringen gestegen naar een maximum van 4.434 in juli. Het aantal lopende bijstandsuitkeringen lag met dit aantal nog wel op een lager niveau dan in 2019. De laatste maanden is het aantal lopende bijstandsuitkeringen redelijk stabiel. Op 1 december 2020 waren er 4.403 lopende bijstandsuitkeringen (levensonderhoud) in Breda.

Na het uitbreken van de coronacrisis in maart 2020 zien we de instroom in bijstandsuitkeringen sterk toenemen. Maart 2020 kent met 116 instromers een ongekend hoge instroom. Tegelijkertijd nam de uitstroom sterk af waardoor het aantal lopende bijstandsuitkeringen steeg. Sinds juli zien we weer dat er maandelijks meer mensen uitstromen dan instromen in een bijstandsuitkering. In december zijn er tot nu toe (cijfers kunnen nog wijzigen i.v.m. de afhandeling van aanvragen) 46 instromers en 47 uitstromers.

Aantal lopende bijstandsuitkeringen in Breda (op de 1e van de betreffende maand)

Instroom en uitstroom bijstandsuitkeringen in Breda (2020)

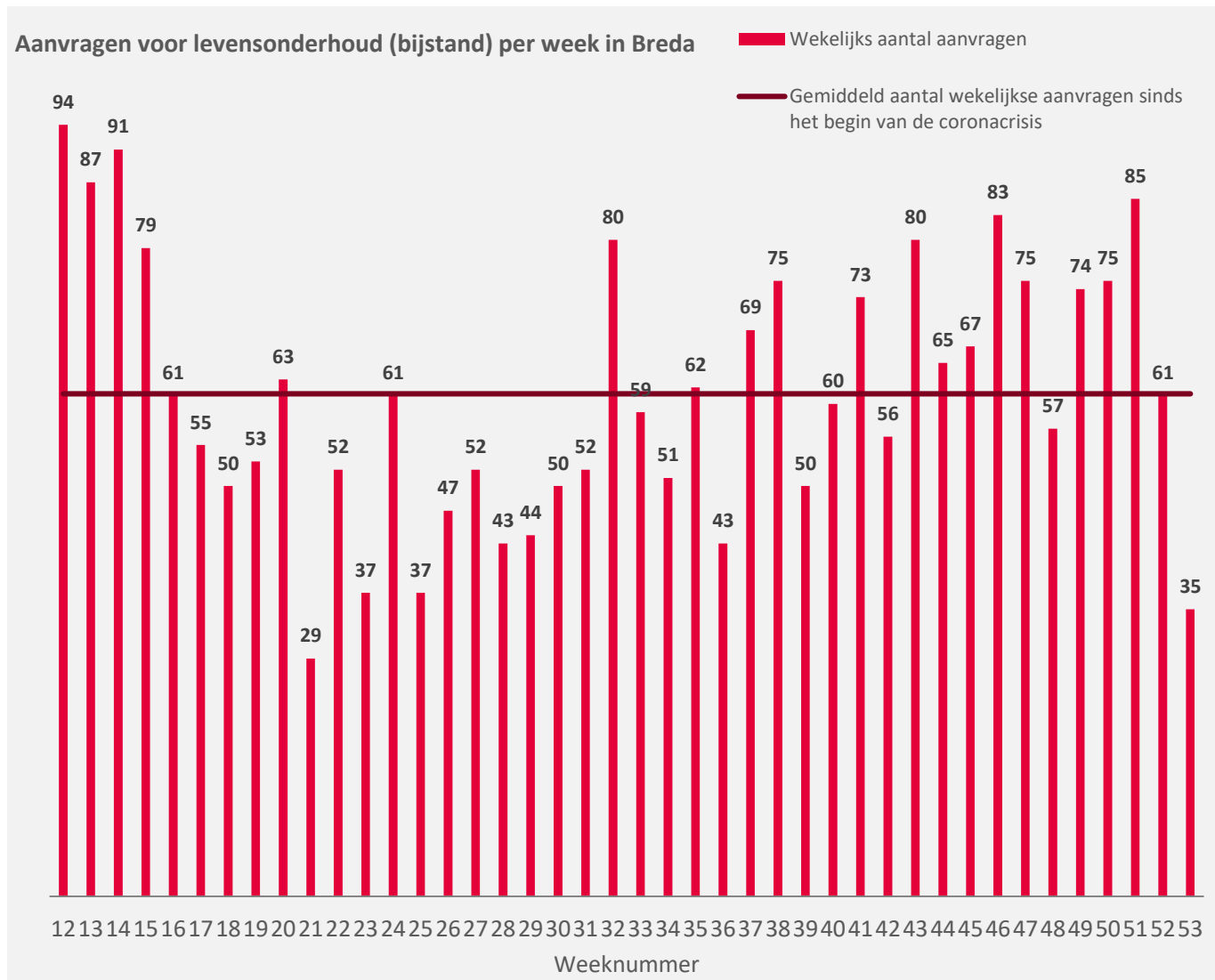
*De cijfers van de laatste maanden kunnen nog wijzigen i.v.m. afhandeling
Bron: Gemeente Breda (data t/m 31 december 2020)

Bijstand (levensonderhoud) – Aanvragen

Het aantal aanvragen dat binnenkomt voor bijstand (levensonderhoud) lijkt weer wat toe te nemen. In de afgelopen 4 weken kwamen er gemiddeld bijna 74 aanvragen per week voor bijstand (levensonderhoud) binnen. Voor vijf opeenvolgende weken ligt het aantal binnengekomen aanvragen nu hoger dan het gemiddeld aantal aanvragen per week sinds het begin van de coronacrisis. Gemiddeld zijn er sinds week 12 (vanaf maandag 16 maart) 61 aanvragen per week voor levensonderhoud.

Hieronder staan het aantal wekelijkse aanvragen in de afgelopen weken. Ter vergelijking staat ook het aantal aanvragen in dezelfde week van 2019 ernaast.

Weeknr.	Aantal aanvragen in 2020	Aantal aanvragen in 2019
48	57 (+2 t.o.v. 2019)	55
49	74 (+14 t.o.v. 2019)	60
50	75 (+28 t.o.v. 2019)	47
51	85 (+29 t.o.v. 2019)	56
52	61 (+38 t.o.v. 2019)	23

Bron: Gemeente Breda (data t/m 3 januari 2021)

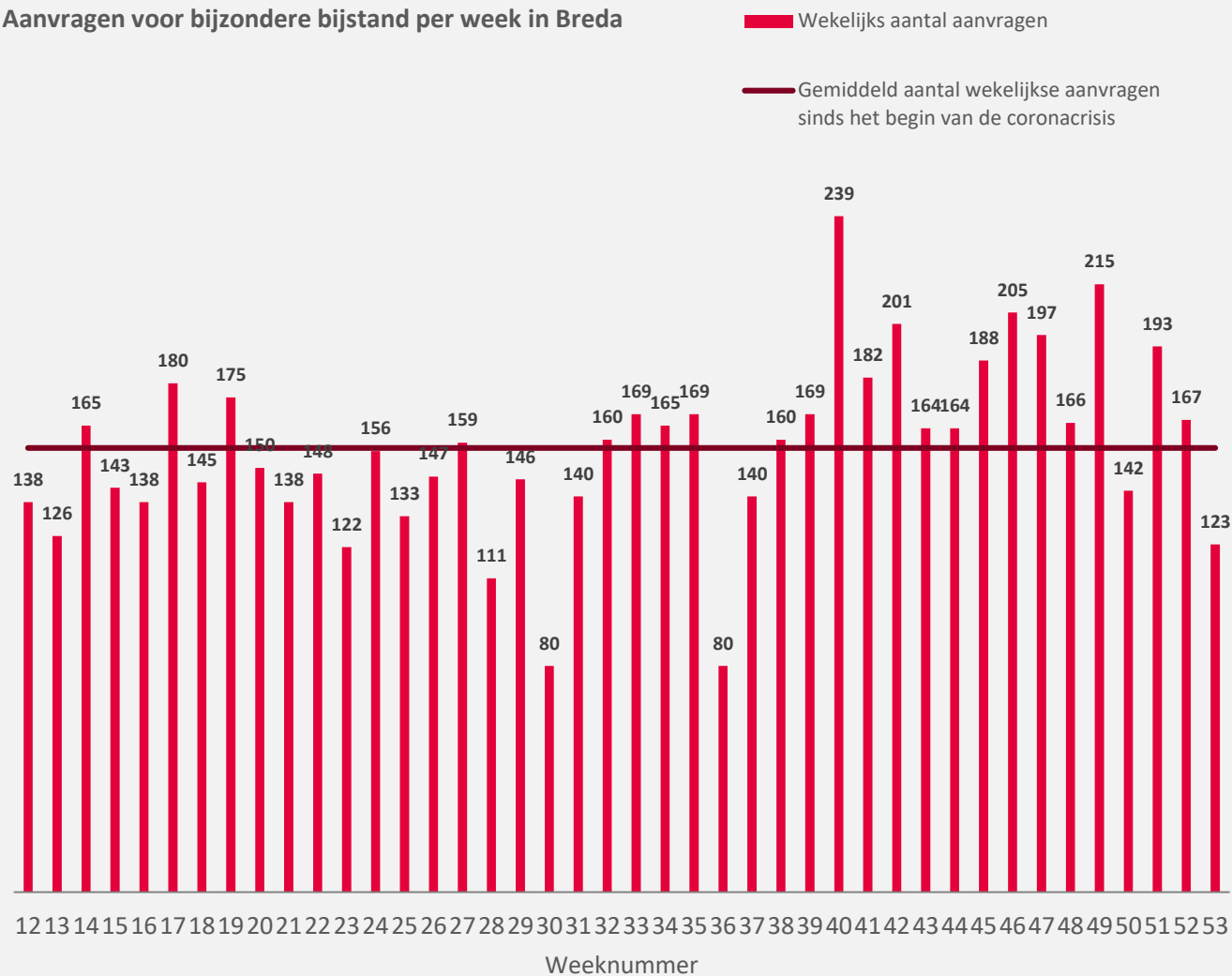
Bijzondere bijstand

Het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand neemt juist weer iets af. In de afgelopen 5 weken (week 48 tm 52) kwamen er gemiddeld zo'n 176 aanvragen per week binnen voor bijzondere bijstand. Dit is hoger dan het gemiddeld aantal aanvragen per week sinds het begin van de coronacrisis. Gemiddeld zijn er sinds week 12 (vanaf maandag 16 maart) 157 aanvragen per week voor bijzondere bijstand.

Hieronder staat het aantal wekelijkse aanvragen in de afgelopen weken. Ter vergelijking staat ook het aantal aanvragen in dezelfde week van 2019 ernaast.

Weeknr.	Aantal aanvragen in 2020	Aantal aanvragen in 2019
48	166 (-98 t.o.v. 2019)	264
49	215 (+46 t.o.v. 2019)	169
50	142 (-113 t.o.v. 2019)	255
51	193 (-63 t.o.v. 2019)	256
52	167 (+44 t.o.v. 2019)	123

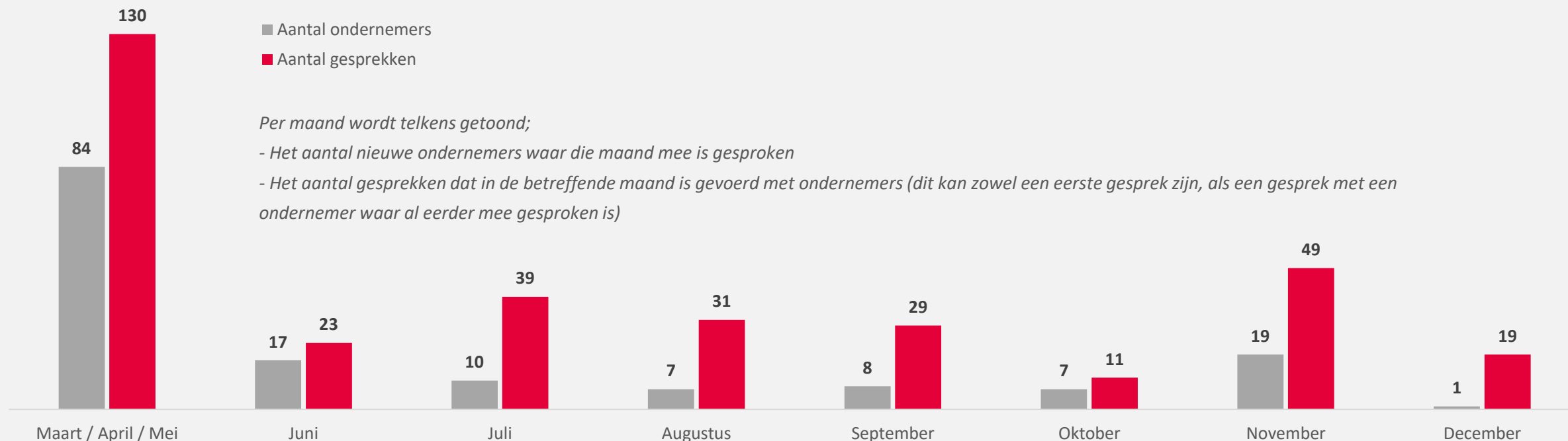
Aanvragen voor bijzondere bijstand per week in Breda

Bron: Gemeente Breda (data t/m 3 januari 2021)

Business Coach Breda

Overzicht aanvragen voor Business Coach Breda

Business Coach Breda heeft tot nu toe in totaal 331 gesprekken gevoerd met 153 ondernemers in het kader van de corona regeling.

Binnen de regeling is ruimte voor in totaal 500 gesprekken met Business Coach Breda.

Peiling ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden. De volledige resultaten zijn [hier](#) te vinden. De meest recente peiling is van oktober 2020. Hieronder enkele resultaten uit deze peiling. Eind januari 2021 zal de volgende ondernemerspeiling plaatsvinden.

Bezorgdheid

- 49% (heel erg) bezorgd over voortbestaan bedrijf ten gevolge van corona

Financiële impact corona

